

Juny del 2006

BUTLLETÍ DE L' ARXIU NACIONAL D' ANDORRA

SUMARI

Presentació

Notícies breus

Novetats bibliogràfiques

Nous fons ingressats

Què estem preparant?

Agenda

A destacar

Recull de premsa

Presentació

Clausura i valoració de l'exposició **Josep Alsina Martí, fotògraf (1940-1986), Andorra el país dels meus somnis**

L'exposició fotogràfica de Josep Alsina es va inaugurar el 24 de novembre del 2005 i s'havia de clausurar el dia 19 de febrer del 2006, però es va aconseguir prorrogar-la una setmana més i clausurar-la el dia 26 de febrer del 2006, de manera que va poder estar exposada durant 14 setmanes.

El balanç que en fem és totalment positiu; han passat per la sala d'exposicions 4.410 persones, de les quals 527 són alumnes de diversos centres escolars i de diferents edats (des d'alumnes de primària fins a formació d'adults). Aquesta xifra situa l'exposició com la més visitada de fotografia tant contemporània com històrica de la sala d'exposicions del Govern.

A més de la difusió que n'hem pogut fer als mitjans de comunicació habituals –reportatges a la televisió, reportatges a la premsa escrita–, creiem que el boca-orella ha estat un dels canals naturals més efectius. Un dels factors més determinants en aquest boca-orella (a banda de la coneixença del

Foto: SFG

fotògraf i de les seves imatges) ha estat realitzar un discurs i un muntatge més contemporanis i conceptuals no gaire habitual en les exposicions de fotografia històrica. D'aquesta manera hem aconseguit un públic més jove, difícil de convocar en exposicions d'aquest tipus de fotografia.

A banda de l'exposició s'ha posat a la venda el catàleg amb les fotos i l'inventari del fons fotogràfic (16.000 negatius) i alhora s'han editat punts de llibre i un joc de postals (facsimil de les edicions dels anys quaranta). I amb la col·laboració de Banc Internacional Banca Mora, patrocinador del catàleg, s'ha publicat un calendari de l'any 2006 amb imatges fetes pel fotògraf. ■

Notícies breus

Les fonts de la història: els documents de l'Arxiu Nacional d'Andorra

7, 9, 16, 23, 28 i 30 de març del 2006 (12 h)

Aquest curs ha estat organitzat pel Ministeri d'Educació i Formació Professional emmarcat en el Programa de formació continuada (curs 2005-2006). Els objectius del curs eren: conèixer les funcions i els diversos fons documentals de l'ANA; conèixer la legislació que afecta els arxius (accés a la documentació, propietat intel·lectual, etc.), saber explotar els documents com a recurs pedagògic i sensibilitzar sobre la conservació del patrimoni documental, fomentar-ne la defensa i l'enriquiment i facilitar la investigació i la seva difusió.

Cens d'arxius privats

L'Arxiu Nacional d'Andorra ha convocat un concurs internacional que té per objecte

l'adjudicació dels treballs de confecció d'un cens-guia d'arxius familiars i patrimonials d'Andorra: recollida de dades, indexació de les dades i elaboració d'un cens-guia d'arxius privats. El pressupost base estimat és de 27.160,60 euros. L'objectiu és disposar d'un instrument per conèixer els arxius familiars i patrimonials que es troben a Andorra, les seves característiques i el seu estat de conservació. Aquest treball comprèn:

- Presentació del projecte de confecció del cens-guia d'arxius familiars i patrimonials.
- Presentació i elaboració d'una campanya de divulgació en els mitjans de comunicació (escrits i audiovisuals) i a la Xarxa (web).
- Presentació d'un qüestionari per obtenir les dades per confeccionar el cens.
- Bolcatge de la informació obtinguda

INSTRUMENTS DE DESCRIPCIÓ

Fons que surten a consulta

Fons Casa Duc (AD ANA CDU)

Aquest fons familiar i patrimonial d'Aixirivall, consta de 82 peces documentals, datades entre 1651 i 1964. El fons documental de casa Duc està integrat fonamentalment per documentació de caràcter patrimonial, i aporta notícies de la gestió i l'administració econòmica del patrimoni d'aquesta casa. De la mateixa manera, la documentació administrativa, tant local com del Consell General, proporciona informació sobre l'evolució de la propietat.

La consulta del fons és lliure pel que fa a la documentació de més de 100 anys.

Fons Universitat d'Estiu (AD ANA MEJ)

Una part important del fons audiovisual del Ministeri d'Educació la formen els enregistraments sonors de les Universitats d'Estiu, des de la primera (del 1982), fins a la de l'any passat. L'Arxiu ha acabat les tasques de descripció i catalogació de 360 cassetes, que inclouen tant les conferències com els debats amb el públic que es generen posteriorment. Entre els ponents que han passat per la Universitat, que té com a president d'honor José Luis Sampedro, destaquen personalitats com Mario Vargas Llosa, Ignacio Ramonet, George Steiner, Raymond Barre, Manuel Vázquez Montalbán, Raimon Panikkar i el cardenal i conseller del papa Joan Pau II Paul Poupard, entre molts altres.

La seva consulta és lliure tot i que no se'n permet la reproducció íntegra.

obtinguda mitjançant les enquestes a la base de dades de l'Arxiu Nacional d'Andorra.

- Aplicació en l'entorn web: elaborar un mòdul de consulta del cens-guia, seguint el format de la ISAD (G), per incorporar-lo al web de l'Arxiu Nacional d'Andorra.

Assemblea general de Cinema Rescat

El 18 de febrer es va celebrar a la sala de plens de l'ajuntament del districte de Sarrià-Sant Gervasi de Barcelona la desena assemblea general de l'associació Cinema Rescat, que es dedica a la recuperació del patrimoni filmic i que aquest any compleix deu anys. L'Arxiu n'és membre i, a més, forma part de la seva junta. En el transcurs de la reunió es va aprovar l'estat de comptes i l'informe de la presidència. A més, es va presentar la nova Associació Festival Memorigame. Aquest festival es farà a Reus el pròxim novembre. També es va renovar parcialment la junta de l'entitat, on l'única novetat la protagonitza la delegació de Lleida, que ha recaigut en Cinta Pujal Carabantes.

Taller 'Materials audiovisuals i tecnologia digital'

Durant els dies 20 i 21 de març es va celebrar

a Girona un taller inscrit en el Projecte europeu de formació per a la conservació de material audiovisual (TAPE). Al llarg de 15 hores, dos enginyers de telecomunicacions procedents de la Universitat Politècnica de Catalunya van exposar a la vintena de participants els avantatges, i també els inconvenients, de la digitalització dels documents audiovisuals. Es va parlar també de la transmissió de vídeo per Internet i dels formats de compressió que, en un futur més o menys immediat, han de permetre també la descripció dels continguts.

Activitats pedagògiques

Els dies 16 i 18 de gener els alumnes de primer de Batxillerat del Liceu Comtes de Foix van visitar la secció de Conservació i restauració de l'Arxiu per realitzar una pràctica de conservació amb l'objectiu d'orientar els alumnes en la professió de restauració de document gràfic. L'activitat es va desenvolupar a la sala infantil de la Biblioteca Pública de Govern.

Els dies 13 i 17 de març de 2006 els alumnes de primer de Batxillerat del Liceu Comtes de Foix van visitar l'Arxiu a fi de treballar amb documentació, en suport paper, fotogràfic i filmic, dels anys 60 a Andorra. ■

Novetats bibliogràfiques

BARAUT OBIOLS, Cebrià

Cartulari de la Vall d'Andorra: segles IX-XIII

Andorra: Ministeri d'Afers Exteriors, Cultura i Cooperació. Arxiu Nacional d'Andorra, 2005. 410 p. ■

Nous fons ingressats

Fons filmic: 'Andorra ou les hommes d'Airain'

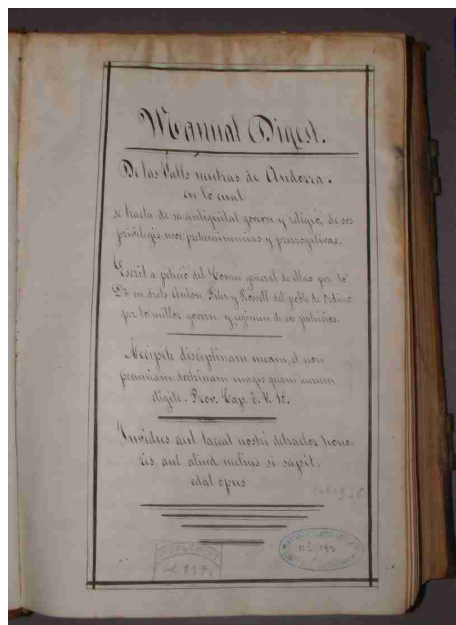
El col·leccionista Miquel Sánchez ha dipositat a l'Arxiu dues bobines de 16 mm i de 600 metres cadascuna de la pel·lícula *Andorra ou les hommes d'Airain*, la versió cinematogràfica que Émile Couzinet va fer el 1942 del drama familiar escrit per Isabelle Sandy vint anys abans. Tots els exteriors del film es van rodar a Andorra. Destaquen especialment les vistes generals, tant de pobles com de boscos i prats, façanes de cases pairals importants com casa Rossell o casa d'Areny-Plandolit, i

plans de bona part del patrimoni romànic del país, entre altres imatges de molt interès. La pel·lícula, rodada en francès, la van protagonitzar actors francesos, tot i que cap a la part final hi apareix un nen petit que és Francesc Cerqueda. La història gira al voltant de la família Xiriball de ca la Solana i, al marge d'un argument que no s'escapa de la tragèdia, mostra de manera força fidel el dia a dia dels andorrans de la primera meitat del segle passat. El film es va estrenar amb molt èxit a França.

'Manual Digest'

El 15 de març d'enguany ingressa a l'Arxiu Nacional d'Andorra la còpia del *Manual Digest* (1748) d'Antoni Fiter i Rossell conservada a l'Arxiu del Ministeri de Justícia de França.

Aquesta còpia està autoritzada abans del mes de juny de l'any 1879 per Bonaventura Moles, síndic general (1878-1880), i l'autor de la còpia podria ser Josep Picart, secretari del Consell General durant aquell període. Aquest exemplar es conservava a París perquè els andorrans havien tramès, el 5 de juny de 1879, i atesa la demanda feta pel Ministeri de Justícia, una còpia del *Manual Digest* i una altra del *Polítar Andorrà* (1763) en el context de la lluita per la sobirania que van mantenir França-bisbe d'Urgell-Andorra, l'anomenada qüestió d'Andorra. ■

Què estem preparant ?

Digitalització dels fons parroquials

Els investigadors –usuaris– dels arxius es decanten cada cop més per les noves tecnologies i per la recerca ràpida de la documentació a partir dels instruments de descripció al seu abast. Això ens ha portat a iniciar una nova experiència de modernització en la difusió dels fons documentals custodiats a l'Arxiu Nacional d'Andorra: la digitalització. Però, per on comencem? Quina documentació triem?

Criteris a tenir en compte: ha de ser una documentació d'interès general, representativa de tota la població, amb una informació específica i original, amb un valor cronològic important, d'accés fàcil i lectura assequible. Després de valorar diversos aspectes (ordenació i descripció de la documentació, demandes de consulta) ens hem decidit per una de les sèries més consultades pels nostres usuaris: els registres parroquials de baptismes, matrimonis i defuncions. Les dades recollides en aquesta documentació comprenen un període cronològic extens des del s. XVII fins al 1830.

L'objectiu principal d'aquest projecte és facilitar l'accés a la documentació a un dels col·lectius més amplis de l'Arxiu Nacional d'Andorra, ciutadans-investigadors que volem iniciar una recerca històrica. Els registres

parroquials són un punt de referència bàsica per als genealogistes que els permet conèixer el nom, la procedència i en alguns casos també l'ofici dels seus avantpassats i configurar un arbre genealògic i fins i tot iniciar una altra recerca: reconstruir la vida econòmica i social de la família.

El contingut de la documentació que recullen els registres parroquials és d'un gran valor informatiu que permet realitzar estudis demogràfics, sociològics, etc.

Classificació de la documentació del Consell General (XIX-1982)

El 31 de gener passat es va signar el Conveni de col·laboració entre la Sindicatura i el Ministeri d'Afers Exteriors, Cultura i Cooperació sobre el fons documental del Consell General per classificar, inventariar i descriure la documentació que el Consell General reuneix i conserva des de final del segle XIX.

L'Arxiu Nacional d'Andorra conserva entre els seus fons la documentació que prové de l'Arxiu de les Set Claus i part del fons documental de la Sindicatura anterior a l'any 1982. Amb la intenció de donar el tractament arxivístic més adequat a aquest fons documental, la Sindicatura va acordar

AGENDA

Convocatòria

Sisena convocatòria d'ajuts d'investigació històrica per part del Ministeri d'Afers Exteriors, Cultura i Cooperació mitjançant l'Arxiu Nacional d'Andorra (2006-2007)

Per continuar la línia oberta pel ministeri encarregat de la cultura per potenciar i incentivar la recerca històrica, dotant del marc necessari perquè els joves estudiants puguin dedicar uns anys de la seva vida a fer recerca abans d'integrar-se en el món laboral, es proposa la sisena edició (2006-2007) de la convocatòria d'un ajut per fer estudis històrics sobre Andorra. A partir d'aquest any aquesta convocatòria rebrà el nom d'Ajuts d'investigació i recerca històrica Cebrià Baraut i Obiols en homenatge a la figura del pare Baraut i a la seva trajectòria de recerca històrica sobre Andorra. L'ajut és per a un any i la quantitat és de 9.870€. Trobareu les bases de la convocatòria al web de l'Arxiu Nacional d'Andorra (www.arxius.ad).

Exposició:

"La mirada d'un metge andorrà: testimoni d'una època (1890-1920): fotografies tarragonines de Joaquim de Riba Camarlot"

Del 7 de juny al 2 de juliol del 2006

Sala d'exposicions del Govern
Bonaventura Riberaigua, 5
Andorra la Vella

contractar amb caràcter eventual un arxiver perquè, sota la direcció de l'Arxiu Nacional d'Andorra, s'encarregui d'aquests treballs. Acabat aquest treball s'avaluarà, per a una

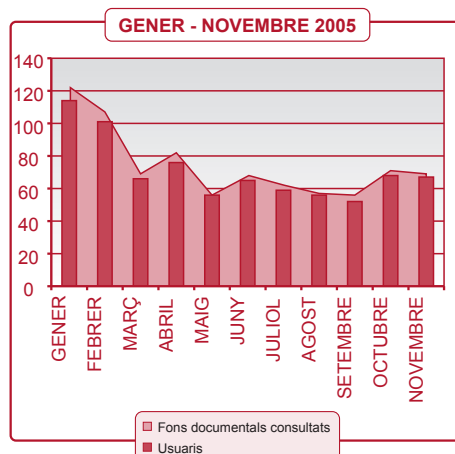
millor conservació, la idoneïtat de traslladar de manera temporal la documentació anterior a l'any 1982 custodiada pel Consell General a l'Arxiu Nacional d'Andorra. ■

destacar

Augment del nombre d'usuaris i de consultes a l'arxiu durant el 2005.

Durant l'any 2005 l'arxiu ha rebut un total de 780 usuaris, 156 usuaris més que durant el 2004. El nombre de consultes també s'ha incrementat en 121 consultes més respecte el 2004 fins arribar a la xifra de 819. Els fons més consultats han estat el notarial del Tribunal de Corts, els parroquials i els notariaus, els quals han estat utilitzats per realitzar treballs de recerca sobre el funcionament de la justícia al segle XVII o d'estudis històrics sobre famílies. ■

Recull de premsa

- L'Arxiu Nacional difon la visió humana d'Andorra del fotògraf Josep Alsina, al Diari d'Andorra, 24/11/05
- Exposició sobre 46 anys de l'obra de Josep Alsina i Andorra, a El Periòdic d'Andorra, 24/11/05
- S'obre una mostra que repassa l'obra del fotògraf Josep Alsina, al Més Andorra, 24/11/05
- Andorra, un país de somni, al Bon Dia, 25/11/05
- El Govern i l'ambaixada francesa preparen una exposició del botànic Henri Gaussen, al Diari d'Andorra, 28/11/05
- Andorra, el país dels meus somnis, a l'ECO, 15/12/05
- L'Andorra somiada del fotògraf Alsina, al suplement Presència, del 23 al 29 de desembre del 2005
- Cap família no demana subvencions per restaurar fons, a El Periòdic d'Andorra, 8/01/06
- L'Arxiu Nacional prepara una campanya

per elaborar un cens de fons privats, al Diari d'Andorra, 14/01/06

- Reeditat el "Cartulari de la Vall d'Andorra", de Baraut, a El Periòdic d'Andorra, 27/01/06
- El Consell i el Govern acorden completar la digitalització de l'Arxiu de les Set Claus, al Diari d'Andorra, 01/02/06
- Prorrogada la mostra de fotografies de Josep Alsina, a El Periòdic d'Andorra, 16/02/06
- La "Història d'Andorra" es presenta a Barcelona, al Bon Dia, 21/02/06
- Vela: "Les aportacions més noves són a l'època moderna", a El Periòdic d'Andorra, 21/02/06
- Recuperar els Records, tornar a l'Andorra d'abans a través dels arxius privats, al suplement gran d'El Periòdic d'Andorra, 10/02/06
- La nova seu de l'Arxiu Nacional d'Andorra es construirà en un terreny de la Massana, al Diari d'Andorra, 16/03/06
- Exposat a Ordino un decret imperial de Napoleó I, a El Periòdic d'Andorra, 28/03/06

arxiu@nd

Butlletí de
l'Arxiu Nacional d'Andorra
Ministeri d'Afers Exteriors, Cultura
i Cooperació

Edifici Prada Casadet
c. Prada Casadet, 8-12
AD500 - Andorra la Vella
(Principat d'Andorra)

Telèfons:
Centralita: 802 288
Fons audiovisuals: 802 285
Fons històrics: 802 286
Atenció a l'usuari: 802 287
Direcció: 802 289

e-mail: ana.gov@andorra.ad
web: www.arxius.ad

Horari d'atenció al públic:
de dilluns a divendres:
de 8.30 h a 14.30 h

dissabtes: de 9 h a 13 h

Disseny:
Imatge gràfica
Govern d'Andorra

Impressió:
Impremta Solber
Dipòsit Legal: AND. 485-2005

Consell de redacció:
Domènec Bascompte, Josefina
Lladós, Cèlia Realp